

Vijesti

Izdaje: Odbor Jedinsteven e
Narodno - Oslobođilačke
Fronte za Okrug Šibenik

Broj 121

Šibenik, subota 24. III. 1945.

Godina III

VELIKO PRIZNANJE MARŠALA TOLBUHINA JUGOSLAVENSKOJ ARMII

DALJNI USPJESI NAŠIH JEDINICA U LICI

Beograd, 24. ožujka. — Maršal Tolbuhin, komandant III. ukrajinske fronte uputio je komandantima naših jedinica koje se bore na Dravi pismo u kojemu između ostaloga kaže:

»Izražavam svoje priznanje za upornu borbu i veliko junaštvo vaših jedinica. Vaše jedinice pokazale su jaku disciplinu i visoku svijest u vršenju svoje dužnosti pri likvidiranju neprijateljskog mostobrana na Dravi. Izražavam svoju zahvalnost vašim jedinicama i želim da nastavite i dalje uporno borbu za potpuno uništenje neprijatelja.«

Komandant III. ukrajinskog fronta
maršal TOLBUHIN

Beograd, 24. ožujka. — Iz izvještaja jugoslavenske armije: U borbama prilikom likvidiranja neprijateljskog mostobrana na lijevoj obali Drave sjeverno od Valpova, pored objavljenih rezultata od 20. ožujka, neprijateljski gubici iznose preko 1.020 mrtvih i 63 zarobljena, a zaplijenjeno 4 bacača i velike količine drugog ratnog materijala. Naše jedinice nastavljaju uništavanje grupa Nijemaca, koji se svlače u civilna odijela.

Južno od Sarajeva naše trupe odbile su neprijatelja na cijelom frontu i po-

novno zauzele mjesta Presjenu i Grab.

Nastavljajući ofenzivu u Lici na području Bihaća naše trupe u upornim borbama zauzele su nekoliko jakih neprijateljskih uporišta i na frontu širokom 15 km. izbile prema utvrđenim neprijateljskim položajima.

Na području Bjelovara borbe se i dalje nastavljaju.

U toku borba na području Ozlja razbijeni su pokušaji neprijatelja da pređe rijeku te je odbačen preko rijeke Kupe.

CRVENA ARMIIJA IZBILA U DANJIŠKI ZALJEV

Nastavlja se ofenziva na frontu maršala Konjeva

Moskva, 24. ožujka. Iz operativnog izvještaja Sovinformbiroa:

U toku 23. ožujka trupe III. bjeloruske fronte nastavljaju borbe za uništenje neprijateljske grupacije na obalama zapadno od Frissisch Hafa.

U toku 22. ožujka na području ovog fronta zarobljeno je preko 1.600 neprijateljskih vojnika i oficira.

Trupe II. bjeloruskog fronta nastavljajući ofenzivu u području Danziga izbile su na obale Danziga i razdvojile njemačke trupe između Danziga i Gđinje na 2 dijela i u borbama zauzele veliki broj naselja.

U borbama tokom 22. ožujka trupe ovog fronta zarobile su preko 1.000 neprijateljskih vojnika i oficira.

U Šleskoj sjevero-zapadno od Rati-bora poslije ofenzivnih borbi naše trupe zauzele su veliki broj naselja.

Na dan 22. ožujka trupe I. okrajn-

ske fronte zarobile su preko 1.600 njemačkih vojnika i oficira.

U toku od 22. ožujka na svima frontovima uništeno je i onesposobljeno 156 neprijateljskih tenkova.

U zračnim borbama i vatrom protu-avionske artiljerije oboreno je 149 neprijateljskih aviona.

U noći između 22. i 23. ožujka naši teški bombarderi nanijeli su žestoke udarce željezničkom čvoru Wespzem u u M. Čarskoj i Moravskoj Ostravi u Čehoslovačkoj.

U zadnji čas

Danas 24. III. objavljeno je u Londonu da je otpočela ofenziva trupa pod direktnom komandom maršala Montgomeria.

Divovske operacije vode se sada sjeverno od Rurha, a podpomognute su od velikih zračnih snaga.

Uspjesi savezničkih trupa na zapadu

London, 24. ožujka. — Jutros je objavljeno da su trupe maršala Pattona prešle rijeku Rajnu.

Savezničke snage oslobodile su još daljnih 7.000 zarobljenika.

Na mostobranu kod Remagena njemački otpor postao je još slabiji

U savezničkim rukama nalazi se preko 30 km autostrade Koeln—Frankfurt.

Izvršene su sve pripreme za konačni prelaz preko rijeke Rajne.

Avijacija taktičkog zrakoplovstva izvršila je preko 6.000 borbenih ljetova. Preko 1.250 teških bombardera napali su 11 teretnih željezničkih stanica u rurskom području.

Preostali mostovi na Weselu bombardovani su bombama od 6—10 tona. Avioni tipa »Lancaster« izvršili su koncentrične napade na neprijateljske trupe i položaje u pozadini Rajne.

KRATKE VIJESTI

— Maršal Staljin u svojstvu predsjednika Prezidiuma Vrhovnog Sovjeta SSSR-a primio je u Kremlju dra Eduarda Beneša predsjednika Čehoslovačke republike.

— Sovjetska vlada postavila je za izvanrednog opunomoćenog ministra kod Čehoslovačke vlade Valerijana Zorina.

— Čehoslovačka vlada dra Beneša i poljska privremena narodna vlada (Lublinska) izvršile su izmjenu diplomatskih predstavnika.

— U Beograd je doputovao ambasador Sovjetskog Saveza Ivan Vasiljević Sadčikov sa članovima ambasade. Sovjetskom ambasadoru priređen je srdačan doček.

— Mihovil Lebdejev stalni trgovački predstavnik SSSR-a u Jugoslaviji također je doputovao u Beograd.

— Vrhovni Prezidium SSSR-a postavio je Nikolu Antonova za izvanrednog i opunomoćenog ministra u Bugarskoj.

— U glavnom gradu Škotske, Edinburgu više hiljada žena prisustvovalo je sastanku međunarodnog dana žena. Bile su prisutne žene iz Jugoslavije, koje su bile u partizanskoj uniformi. Poslani su pozdravni brzojavi jugoslavenskoj vojsci i njezinom Vrhovnom komandantu maršalu Titu.

— Iz Londona javljaju da je konačno odbijen zahtjev Italije da i ona sudjeluje na međunarodnoj konferenciji koja će se održati u travnju ove godine u San Francisku.

Izbori za NOO-e i za gradsku narodno-oslobodilačku skupštinu

Na izborima je sudjelovalo 98,3% građanstva

Nedjeljnim izborima Šibenik je još jednom posvjedočio svoju neograničenu privrženost tekovinama za koje su hiljade njegovih sinova i kćeri prolijevali krv i podnašali neopisive muke. Šibenik grad radnika i seljaka ovim izborima visoko je uzdigao borbenu zastavu slobode i bratstva i odlučno je kazao, da mu je narodno-oslobodilačka vlast najbliža i najkorisnija, i jedina kadra da naš narod izvede na put k boljoj budućnosti i srećnijeg života.

Uspoređivati ove izbore sa svima nama poznatim »parlamentarnim izborima« u staroj režimskoj Jugoslaviji, treba konstatirati očiglednu oprečnost. Ne samo radi toga, što su po prvi put glasovale i bile kandidirane naše žene i omladina, nego se ta oprečnost očitovala u raznim izbornim i predizbornim manifestacijama. Unatoč kompliciranosti glasanja izbori su tekli normalno, disciplinirano i po planu. Glasačka mjesta, koja su bila porazdjeljena na sektore potpuno su zadovoljila potrebe normalnog i slobodnog odvijanja glasanja. Ljudi, žene, starci i omladina strpljivo su čekali pred vratima da izvrše svoju patriotsku dužnost. Nije bilo potrebno da se zativore krčme i gostione, nije bilo potrebno da pred izbornim mjestima stražare »žandari« i policija. Nije bilo hapšenja i oduzimanja prava glasa, niti glasanja mrtvih i po nekoliko puta — kako je to bilo uobičajeno u prošla vremena Jeftića i Stojadinovića.

Slobodno i demokratski tekli su ovi izbori. Nije bilo nagovaranja i podgovaranja, svatko je bio svijestan svoga prava i svoje dužnosti. Zadovoljstvo i radost žarilo se na svakom staračkom i mladenačkom licu, ono je odavalo užitak što narod prvi put u svome životu svojom slobodnom voljom može da bira onoga koga smatra najpoznavanijim i najzaslužnijim da uživa njegovo povjerenje.

»Drugarice budimo vesele

Naše su se ispunile želje

Već su prošli dani robovanja

Svanula je zora ljepšeg dana«

Tako su pjevale naše žene, a da se ovo zaista ispunilo najbolje nam govori činjenica, što je od 59 predstavnika za gradsku skupštinu izabrano 11 drugarica. Neke od njih, kao Vjera Trinajstić, odnijele su najveći broj glasova, ili se nalaze među prvim izabranim na listi.

Rezultati izbora i sudjelovanje pri glasanju jasno govore da kod našeg građanstva prevladava demokratski duh, duh razbudjele političke svijesti i samoodgovornosti. Ovi izbori su smotra demokratskih snaga našega grada i čvrsta odlučnost našeg građanstva da do kraja ispuni svoju dužnost prema narodu i domovini. Ovi izbori su također dokaz, da izvan jedinstvene Fronte nemože biti drugih političkih kombinacija, jer je narod iz iskustva upoznao da veći broj stranaka znače pocijepanost narodnih snaga i stalne trzavice i sukobe u narodnom životu.

Pred naše odbornika i predstavnike gradske skupštine ovim izborima postavljaju se u prvom redu zadaci da oni svojim radom za opće dobro treba da opravdaju stečeno povjerenje, a s druge strane da budu uvijek i na svakom mjestu svijesni i odlučni pobornici narodnih prava.

Rezultati izbora za gradsku narodno-oslobodilačku skupštinu i rejonske NOO-e u Šibeniku.

Upisanih glasača	8.061
Glasovalo	7.7758
Bolesnih isključeno	169
Nije glasovalo	134
Glasovalo u postotcima	98,3%

Na temelju izbornih rezultata u gradske NOO-e izabrani su:

1. Erak Ivica Markov
2. Baranović Ante Stipin
3. Karadjole Kata Gajina
4. Šupe Andrija p. Šime
5. Iljadica Srećko Malenko
6. Brajer Karlo p. Josipa
7. Grubišić Lina ž. Ivana
8. Jurišić Draško Markov
9. Milković Ikica ud. Mladena
10. Zorić Ljubo Šimin
11. Periša Lovre p. Pere
12. Pendjer Dunko p. Mate
13. Erceg Hugo Antin
14. Silvestrić Ante p. Josipa
15. Periša Mara p. Mate

U gradsku narodno-oslobodilačku skupštinu ulaze:

za istočni rejon:

1. Trinajstić Vjera Vjekoslava
2. Rončević Petar p. Djure
3. Bego Ante Giljak Jurin
4. Macura Mila ž. Milanova
5. Bučević Vinko p. Jakova
6. Belamarić Jere p. Jose
7. Bogdanović Kreše Ćirila
8. Škarica Šime p. Šime
9. Erak Ivica Markov
10. Karadjole Branjo Dunkin
11. Baranović Melhior Antin
12. Grubišić Ivo Draginja Stipin
13. Lešo Dane Glišo Gligorijev
14. Grubišić Ivo Rovilo p. Ive
15. Batinica Rosa ud. Jose
16. Jurković Nevenka p. Andrije
17. Dodig Ive Markov
18. Turkalj Milan Brico Milanov
19. Karadjole Mila ž. Vinke
20. Batinica Ante Sturin p. Vicka
21. Peršić Zorka Mirkova
22. Rudić Anka ž. Ive
23. Mikulandra Ante Šparada p. Frane
24. Sekulić Krste p. Ilije
25. Šupe Andrija p. Šime

za zapadni rejon:

26. Blažević Božo p. Ante
27. Škarica Petar Danin
28. Košta Josip Jurin
29. Tambača Ante p. Jose
30. Baranović Iviša Šimin
31. Kordić Stipe p. Ante
32. Kronja Ante Burgež Šimetov

33. Ninić Ivo Lukin
34. Dulibić Božo p. Ante
35. Berović Mladen Grgin
36. Bulat Jugoslav Rudolfov
37. Jurišić Vid Josin
38. Šimić Josip Ivanov
39. Vrljević Miloš p. Djure
40. Labura Nikica p. Ante
41. Paić Mate p. Ante
42. Milković Ikica ud. Mladena
43. Bujas Ante p. Mate
44. Sekulić Milica r. Blaženčić
45. Lambaša Krste Matin
46. Klarić Šime p. Krste
47. Blaće Mijo p. Filipa
48. Tambača Ljuba ž. Šime
49. Stegić Koviljka Jakovljeva
50. Aras Dunjo Ivin
51. Kronja Viculin Perin
52. Barbača Nediljka Šimina
53. Zlatan Milan p. Nikole
54. Sekso Petar p. Ive
55. Zaninović Niko p. Luke
56. Maksimiljanović Ante Milanov za Mandalinu:
57. Periša Lovre p. Pere
58. Vukšić Mate p. Ivana
59. Despot Marija p. Ive

Veče P. Preradovića na Narodnom sveučilištu

U Narodnom sveučilištu održano je 21. ovog mjeseca Preradovićevo veče.

Tema »Dvije majke Petra Preradovića«. O životu i prvom književnim počecima Petra Preradovića govorio je omladinac Merlak, a zatim je burno pozdravljen izašao na tribinu naš najveći živući pjesnik, predsjednik ZAVNOH-a sijedi starina Vladimir Nazor.

Savršenom dikcijom i odličnim poznavanjem Petra Preradovića Nazor nas je odveo unatrag 80 i 90 godina, u doba važnih zbivanja, kad je živio veliki Hrvat i Slaven pjesnik Petar Preradović. Njegova oca Slavljanstvu proroštvo su onoga, što se kasnije zbivalo i što se danas zbiva.

»Petar Preradović je moralno trpio čitavog svog života, jer je bio svjedok trvenja i kavganja među braćom Slavenima. On nije preteča, ali se može kazati da je proročanski pretskazao ulogu Slavenstva, a naročito Rusije u budućem svijetu. Preradović će predkazao, da će Slavenstvo spasiti svijet od mraka i tlačenja. Pa zar nismo mi svi svjedoci toga?«

Predavač kritikuje one koji su Preradoviću postavili spomenik obukavši ga u generalsku austrijsku uniformu, jer on se nije istakao kao vojnik, nego kao pjesnik ljubavi i bratstva.

»Sutra kad dođemo u Zagreb mi ćemo Preradoviću skinuti uniformu da može da diše i da slobodno kuca njegovo srce. Napraviti ćemo spomenik, koji će ovjekovječiti njegovu ljubav za domovinom, za slavljanstvo.«

Predsjednik Nazor završava predavanje Preradovićevim citatom: »Zora puca bit će dana...«

Narodno kazalište koje je bilo dupkom puno građanstva dugo je aplaudiralo predavaču.

Veče je završilo himnom »Hej Slaveni«.

Ozbiljna rada i više plana

Već nekoliko puta mlinica u Stankovcima morala je prestati radom, jer nije imala dovoljno drva za pogon. Na ove vijesti našeg dopisnika nismo htjeli da se osvrćemo iz prostog razloga, jer znamo da na općini Stankovci ima dovoljno šume i vjerovali smo da će se netko od pozvanih pobrinuti da se u buduću taj zastoj u mlinici ne dogodi. Međutim, vidimo da je mlinica, koja je od velike koristi narodu cijele općine, opet 15. ovog mjeseca radi istog uzroka prestala da radi. Osobito je to važno danas kada su na općini Stankovci radovi u polju i sjetva u punom jeku. Uslijed zastoja mlinice u Stankovcima narod iz okolice prisiljen je da ide na mljevenje u daleku općinu Tijesno, i da tamo dangubi najmanje dva-tri dana, što u pomanjkanju radne snage, znači veoma mnogo i time se čini ogromna šteta našoj osakaćenoj poljoprivredii.

Što to u praksi znači? Znači da rad ove itekako važne ustanove olako se shvaća i time prouzrokuju grдне štete i narodu, narodnoj prehrani i narodnoj privredi. U svakom poslu plan i organizacija su poluga i pokretač. Treba planski organizirati dobavu drva za pogon mlinice, i to ne samo za dan-dva, valja imati u vidu opće interese i zajedničku štetu koju trpi narod, ako mora da dangubi dragocijeno vrijeme danas, kada svi moramo do maksimuma iskoristiti i vrijeme i snage, jer to od nas traže prilike i vremena u kojima se nalazimo.

Stoga je dužnost ne samo NOO-a, nego svih masovnih organizacija, žena i omladine, a naročito odbora JNOF-e da oni budu podstrekači i pokretači svega što je na korist ntroda i našeg pokreta, te da svaku aljkavost u radu — kao što je ovo sa mlinicom — u začetku uklone.

Isto takvu aljkavost opažamo i na drugim područjima rada. Kao na primjer prilikom obrade polja i oranica, koja se vrše za siromašne obitelji na našem Okrugu nema dovoljno plana. Rad se ne odvija onako kako bi se odvijao da je planski i organiziran. Treba u svaki rad unijeti više plana i onda ne će uzmanjkati dobri rezultati.

Na otoku Prviću i u Pirovcu gdje su okupatori i njegove domaće sluge posijali polja nagaznim minama, dogodilo se više smrtnih slučajeva uslijed toga, što je netko nagazio na minu. Često puta to je slučajna nesreća, ali više puta i nije, a do koga je krivnja? Područja na kojima se nalaze nagazne mine svakome su poznata u selu pa ipak toga se nitko neće da pazi i prelazi se preko svih prijetnja i opomena.

U nekim mjestima na našem Okrugu dogodilo se da su pojedinci išli vaditi nagazne mine da bi ih demontirali i kasnije eksploziv upotrijebili za uništavanje ribe i ribljih mriještišta. Mnogi od tih pojedinaca izgubili su pri tome poslu život. U nekim mjestima dinami se gotovo javno upotrebljava za ubijanje ribe, premda je to najstrože zabranjeno i narodna i vojna vlast. Mnogi nesavjesni ljudi prelaze preko toga, makar da se time nanasa ogromna šteta našem ribarstvu, a našoj uništenoj privredi napose.

Ribarska konferencija u Šibeniku

Od dolaska okupatora u ove krajeve naši ribari nisu smjeli da iskoriste ni ljetnu ni jesenju lovinu. Za ribarenje trebale su specijalne dozvole, a često i sa samim tim dozvolama naš ribar svršavao je u konclatoru, a ribarski alat pljačkan i uništavan od okupatora, dotle su talijanske »koče« derale naša mriještišta ribe, uništavali bogatstvo našeg mora. Iako je to bilo tek nedavno, postoje jasni znakovi da će ovogodišnji ribolov na plavu ribu biti obilan. Da bi se izgladili sporovi i uredila razgraničenja morskih lovišta, te da bi se ribarstvu dalo što većeg podstreka da ono u potpunosti odgovori zadacima, koji se danas postavljaju pred ovu važnu granu naše privrede, narodne vlasti u sporazumu s vojnim vlastima sazvale su konferenciju ribara iz sjeverne Dalmacije. Od strane narodnih i vojnih vlasti bili su prisutni drug Pere Škarica predsjednik Okružnog NOO-a Šibenik, poručnik Petar Giunio šef pomorskog saobraćaja III. P. O. S-a, Miren Blaž načelnik štaba III. P. O. S-a, drugovi Ilić i Car predstavnici ZAVNOH-a, Miličić i Grujić iz Oblasnog NOO-a za Dalmaciju i Marelić referent za ribarstvo zadarskog Okruga.

Jedno od najvažnijih pitanja ove konferencije bilo je, riješiti spor koji već desetljećima postoji po pitanju ribolova na Kornatskom otočju, između Murtera i Salija. Po ovom pitanju kapetan Bilafer je podnio vrlo interesantan referat, iz kojega se vidi da je pitanje ribolova na Kornatima jedno od najzamršenijih pitanja na našem Jadrani i da ono datira još iz druge polovice prošlog stoljeća.

Nakon referata predstavnici narodne i vojne vlasti apelirali su na svijest i patriotizam ribara kako bi oni sa svoje strane ribarstvu dali jačeg zamaha i unapredili ga i time olakšali teško prehrambeno stanje našeg naroda. Ribarstvo ove godine treba da izvrši važan narodni zadatak. Stoga treba biti popustljiv i nastojati da ne prevlada egoizam. Sa svoje strane narodna vlast je obećala da će nastojati, prema raspoloživim sredstvima, pomoći i opskrbiti ribare najnužnijim potrebštinama kako bi ribolov ove godine mogao da se odvija prema zamišljenom planu.

U diskusiji, koja je trajala gotovo cijeli dan, iznesena su razna gledišta po pitanju podjele i razgraničenja ribolovišta na Kornatskom otočju. I s jedne i s druge strane, od Murterinca i Saljana, došlo je do popustljivosti do izvjesne mjere, ali kad je došlo u pitanje 5 »pošta« nikako se nije moglo doći do sporazuma. Na osnovu toga meritoran zaključak po ovome pitanju donijet će sporazumno vojne i narodne vlasti.

Iz izvještaja pojedinih delegata vidi se da su naši ribari za predstojeći ribolov pripremili oko 50 sposobnih mreža i odgovarajući broj brodova.

U raznome je govorio poručnik Giunio koji je ukazao na štetne posljedice dinamitiranja i pozvao sve ribare da u nastojanjima dadu narodnoj vlasti punu podršku, te da prijavljuju one koji tamane ribu i tako našoj privredi nanose ogromne štete.

Koristan rad naše omladine

Kistanje — U razdoblju od 10 dana, od 18—28. II omladina kotara Kistanje postigla je zavidne uspjehe na svim područjima djelovanja.

U radu na obnovi zemlje ona nastoji da zadrži naziv »udarne omladine«, koji je postigla na prošlom dvomjesečnom takmičenju šibenskog Okruga.

U tome svome radu omladina je izradila 19.906 nadnica, što drugim riječima znači oko 2000 nadnica dnevno. Nisu samo nadnice broj koje označavaju rad, već rezultati toga obimnog i produktivnog rada. Kad bi tako radila sva naša omladina, onda za nas ne bi bilo nepremostivjih poteškoća. Sve bi smo svladali. Ali treba ozbiljnog i planskog rada, što našoj omladini često puta nedostaje.

Ne samo što su obrađeni veliki kompleksni zemljišta, nego omladina kotara Kistanje nije zanemarila ni svoj uzgoj, školu, sastanke, predavanja i priredbe. Naša vojska bila je velika briga omladine tokom takmičenja. Sakupljeni su darovi svih vrsta, a borci i ranjenici kad su ih omladinci darivali bili su tronuti pažnjom i ljubavlju koju im oni poklanjaju. Popravljen je u ovom razdoblju 55 km puteva, okrečene su 172 kuće, popravljen je 25 kuća za stanovanje, sagrađeno 69 nužnika, otvorene su 3 škole i 2 čitaonice. Omladina je naoštrila 384 sjekire, popravila 112 kola za vuču, te 207 motika. Uzorane su velike prostranosti, porezano je preko 679.000 panjeva loze. Omladina je posadila 377 plodonosnih stablika i pošumila velike prostore goleti.

Kotar Vodice — U razdoblju od 6 dana omladina sela Murtera izradila je 480 nadnica. Popravljen je 2 km ceste, očišćeno 5 jaruga, popravljen je 5 javnih nužnika, 5 štala i okrečene 2 kuće. Omladinci su nadalje sudjelovali u radu na popravci 10 manjih brodova. Na kulturno-prosvjetnom polju omladina je pokazala veliku aktivnost, te je održala veliki broj Usmenih novina, predavanja i drugih priredaba.

Diletantska grupa pionira koja je nedavno osnovana održala je u znak »Tjedna Istre« svečanu priredbu, koja je nadasve uspjela.

Stankovačka omladina se bavi pošumljivanjem goleti, sadnjom plodonosnih biljki, obradom polja siromašnim obiteljima i popravljanjem prometnih cesta. U razdoblju od nekoliko dana omladinci su uzorali i posijali preko 50 dana oranica i okrečili veći broj kuća.

Mile Troskot iz popaljenog sela Kašića, općine Stankovci, u nešto više od mjesec dana naučio je čitati i pisati 6-toricu svojih drugova. Obuku svojih đaka Mile je najviše obavljao na paši. Ovaj slučaj izazvao je veliko zanimanje kod starijih nepismenika pa se je i kod njih pobudila želja da nauče čitati i pisati.

Murter za svoju vojsku

U uljarni u Murteru od 8. II do 8. III sakupljeno je na dobrovoljnoj bazi za našu vojsku 4.960 kg ulja. Prijašnja kampanja iznosila je 8.362 kg. Dakle Murter je kroz ovu sezonu sakupio za vojsku količinu od 13.322 kg ulja.

Uoči velikih bitaka

Velike pobjede antifašističkog bloka na ratištima

Pripreme i operacije koje se vrše za konačni slom Hitlerove Njemačke odvijaju se planski i koordinirano. Planovi i sporazumi u Jalti, koji su odnijeli Hitleru i posljednji adut iz ruku, upućuju nas na to da nije dalek dan kada će patnički narodi Evrope konačno odahnuti i otresti se zla, koje je čovječanstvu pripremalo propast i najernje ropstvo.

Crvena armija koja u ovome ratu igra ulogu osloboditelja i zaštitnika potlačenih naroda snažnim udarcima pojačava nadu da je neminovna propast fašizmu bliska i sigurna.

Dnevna zapovijest maršala Staljina kojom je objavljena nova ofenziva na frontu maršala Konjeva zapadno od Opelna je vijesnik novih silovitih udara prema srecu Hitlerove Njemačke. Sa 40 kilometara napredovanja, sa 400 osvojenih većih gradova i varoši Crvena armija ide nezaustavljivo prema Drezdenu i Čehoslovačkoj prijestolnici Pragu.

Tokom operacija u kojima je Crvena armija osvojila jaka neprijateljska utvrđenja Kolberg na Baltičkom moru, Aldam istočno od Štetina na Odri, Brandenburg i Braunsberg u Istočnoj Pruskoj te ogroman broj drugih važnih naselja, hitlerovci su pretrpili ogromne i nenadoknadive gubitke u ljudstvu i materijalu. U Istočnoj Pruskoj zaplijenjeno je oko 500 tenkova, 500 aviona i neprocjenjive količine drugog ratnog materijala; topova, kamiona, lokomotiva i vagona.

Neprijatelj je kroz ovaj tjedan izgubio oko 1.150 uništenih i onesposobljenih tenkova i 600 aviona.

Sovjetska avijacija vlada nebom istočnog ratišta i nanosi neprijatelju i njegovom saobraćaju teške gubitke.

Avijacija baltičke flote potopila je kroz posljednjih nekoliko dana 5 velikih neprijateljskih transporata sa ukupno oko 30.000 tona.

Na zapadnom ratištu savezničke snage prodiru sve dublje u Rajnsko područje. Između Rajne i Saara trupe pod komandom maršala Montgomerya probile su Sigfridovu liniju i zauzele sva važna mjesta u Saarskoj oblasti: Saarbruecken, Mainz i Worms. Od ukupnog broja 80.000 Nijemaca zarobljeno je već 30.000.

Mostobrani preko Rajne sve više se proširuju i Saveznici su sada u posjedu 22 km glavne ceste Frankfurt—Koeln.

Ovim probojem njemačkog fronta na zapadu, kojom je prigodom palo u ruke Saveznika jedno od najbogatijih industrijskih područja Njemačke i pripreme koje vrše Saveznici na zapadu daju naslutiti da će uskoro otpočeti orijaške kombinirane operacije sa svih strana — to će biti posljednji čin Hitlerove propasti.

Saveznička avijacija stalno je nad Njemačkom. Već više od mjesec dana odvija se nezapamćena zračna ofenziva. Nijedan veći grad i industrijski ili saobraćajni centar Njemačke nije ostao pošteđen. Berlin je po 31. put bombardiran. Stotine hiljada tona eksploziva pada na Njemačku, bombe

od po 10 tona siju stravu, užas i smrt.

Francuske snage konačno su oslobodile čitav francuski teritorij, izim nekih luka na Atlantiku koje još drže Nijemci i koje im služe kao podmorničke baze.

Na našem domaćem ratištu operacije su se vodile nesmanjenom žestinom.

Na području rijeke Drave jedinice Jugoslovenske armije uz podršku jedinica Crvene armije i naše avijacije likvidirale su neprijateljski mostobran kod Valpova. Zaplijenjen je bogat ratni plijen, a neprijatelj je samo u mrtvima pretrpio gubitke koji prevazilaze 1.400 vojnika.

U Lici naše jedinice stupile su u protuofanzivu i munjevitom brzinom oslobodile Gornji i Donji Lapac, Udbinu i druga važna mjesta. Neprijatelj se žestoko branio, ali je morao pod pritiskom naših snaga da se povuče. Naše snage nanijele su neprijatelju velike gubitke i zaplijenile velike količine ratnog materijala.

U Sloveniji na komunikaciji Gorica--Tolmin naše jedinice vode uspješne operacije. Zauzeta su neprijateljska uporišta Trnovo i Lokve.

U Bosni traju žestoke borbe na sektoru Sarajeva, Brčkog i Doboja.

Naša avijacija tokom čitavog tjedna bila je veoma aktivna i nanijele je neprijatelju teške udarce. Više od 10 tenkova je onesposobljeno i zapaljen je veliki broj kamiona i transportnih vlakova.

Pogreb prvoborca majora Vodopije

Murter — U ponedjeljak 12. ovoga mjeseca Murter se na svečan način oprostio od svog sina, majora Ivana-Srećka Vodopije, koji je 16. VII 1944. godine poginuo junačkom smrću na vodičkom terenu.

Pogrebu su prisustvovali predstavnici narodnih i vojnih vlasti, među kojima tajnik Okružne JNOF-e Šibenik drug Nikola Špirić i predstavnici zadarskog Okruga čiji je član bio pokojnik, te sav narod iz Murtera kao i delegacije iz okolnih mjesta.

Na grobu se od pokojnika oprostio drug Milan Skračić, u ime naroda drug Petar Sladić i tajnik Okružne JNOF-e Nikola Špirić. U ime zadarskog Okruga govorio je drug Bogde, a u ime vojske pokojnikov drug i prijatelj Gojko Jakovčev. Pjevačka družina iz Šibenika otpjevala je marš, pa je lijes uz posljednju vojnu počast spušten u raku.

Pokojni Vodopija bio je jedan od prvoboraca i organizatora narodnog ustanka u ovim krajevima. Njegovu obitelj, oca, majku i dva brata, kojima je također danas održan pogreb, ubili su talijanski fašisti 17. VIII. 1942. prilikom »rastrellamenta« na Kornatima. Pokojni Vodopija nije radi toga klonuo, nego je sa još jačim žarom nastavio borbu da se osveti drskim koljačima, pljačkašima i palikućama. Leteći iz borbe u borbu pokojni je Vodopija nemilosrdno tukao mrske okupatore, dok nije 16. VII. 1944. godine sam pao smrtno ranjen.

Športske perspektive u Šibeniku

Po oslobodenju Šibenika pokazala je naša omladina veliku aktivnost, htjela je da radi, da stvara. Također i športski život naše omladine počeo je da se formira i time postavlja pitanje osnivanja športskih organizacija na dnevni red. Danas, nakon skoro 5 mjeseci od oslobodenja Šibenika, mi se nalazimo u situaciji koju možemo obilježiti sljedećim: »športske organizacije ne postoje (osim Krke), ali omladina i njezin športski život postoji.«

Pred rat je u Šibeniku postojalo nekoliko športskih organizacija, a osim njih postojalo je mnogo više t. zv. divljih klubova. Osim što su postojale dvije vrste klubova, postojale su i dvije vrste športa. Postojanje dviju vrsti klubova i športa, bila je logična posljedica prilika i uslova u kojima se razvijao športski život. S jedne strane pod plaštem »šport radi športa«, njegovao se tendenciozni šport. Dokazivali su da je šport izvan političkog života i zbivanja, tj. da je on samo sebi svrha i da za politiku nema mjesta u športu, a zapravo je bio u službi politike. Šport je služio za uspavljanje gladnih i izrabljivanih, nije im davao vremena a pogotovo ne mogućnosti da misle o svom teškom ekonomskom položaju, o bjedi, o političkim pravima i slično. Takova vrsta športa tražila je majstore, tražila je zvijezde i ona ih je našla, našla je među omladinom izvjestan broj dobrih športista i od njih napravila profesionalne športiste. To je bila logika.

S druge strane njegovao se pravi šport. Šport koji je bio sredstvo, a ne svrha. Šport koji je nastojao da okupi svu omladinu, koji je nastojao da čitavoj omladini omogući da se aktivno bavi športom, ali takav šport nije bio u stanju da ostvari svoj naum. Klub koji se bavio takvom vrsti športa bio je obično žigosan kao antidržavni, a šport kao tendenciozni

Danas, pak, živimo u prilikama i uslovima u kojima postoje i subjektivne i objektivne mogućnosti za pravi i istinski šport.

Ipak prije nego se budu donosile odluke o osnivanju ovog ili onog športskog kluba, potrebno je dobro razmisliti, da se nebi pravile nepotrebne greške. U prvom redu imaju riječ omladinci i omladinke, tj. oni koji se aktivno bave športom. Uprave tih klubova moraju biti uglavnom reprezentirane od aktivnih športista, a ne podupirućih članova i slično.

Ima izgleda da će se u najskorije vrijeme u Šibeniku obnoviti Radnički športski klub »Šibenik«, tj. onaj klub koji je položio ispit pred narodom, klub u kojemu je svaki omladinac uvijek imo otvorena vrata, u kojem se kovalo borbeno jedinstvo naše omladine, a u kojem će se to jedinstvo nastaviti da učvršćuje. Klub u kojem se njegovao pravi šport moći će danas da nastavi svoj rad sa punom podrškom naših narodnih vlasti, podršku koju treba, a koju je i zaslužio.

Radnička omladina biti će kao i do sada srž omladinskog športa. Zato će se u R. S. K. Šibeniku okupiti sva naša omladina da bi zajednički, izgrađujući svoje tijelo i duh, čuvala i očuvala tekovine ove naše borbe.